

3407-1, 1890, 4 28/20

VODILO

svetovnega tretjega reda

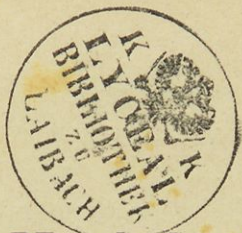
sv. Franciška.

Ljubljana 1890.

Natisnili J. Blasnikovi nasledniki.

IN = 030005854

Vodilo

udov Tretjega Reda frančiškanskega,
ki se imenuje svetovni.

Poglavje I.

O sprejemi, poskušnji, obljubi.

§ 1. Sprejeti se smejo le taki, ki so dopolnili štirinajsto leto, ki so lepega obnašanja, miroljubni in zlasti trdni v sveti katoliški veri in v podložnosti do rimske Cerkve in apostolskega sedeža.

§ 2. Omožene naj se ne sprejemajo brez vedenja in privoljenja moža, razen ko bi kazalo drugače ravnati po nasvetu njihovega izpovednika.

§ 3. Sprejeti v tovarništvo naj nosijo, kakor je navada mali škapulir in pas; ako ne bodo nosili, naj izgube Redu podeljene dobrote in pravice.

§ 4. Kdor stopi v Tretji Red, naj bo eno leto v poskušnji: potem naj se z obljubo zaveže, da bo držal zapovedi Božje; da bo pokoren besedam svete cerkve, ter da bo zadostil, ako se kaj pregreši v tem kar je obljubil.

Poglavje II.

Kako naj živé.

§ 1. Udje Tretjega Reda naj se držé v vsi svoji noši in obleki tiste srednje poti, ki se slehernemu spodobi, zdrževaje se predragega lišpanja.

§ 2. Plesov in nespodobnih gledaliških iger, kakor tudi pojedin naj se skrbno varujejo.

§ 3. Jed in pijačo naj vživajo zmerno: in naj ne prisedejo k mizi in ne vstanejo od nje, preden niso pobožno in hvaležno Boga molili.

§ 4. Vsi naj se postijo ta dan pred praznikom Device Marije Brezmadežne in očeta Frančiška: velike hvale vredni pa bodo tisti, ki se bodo vrh tega ali postili v petkih, ali zdržali

mesnih jedi ob sredah po stari navadi tretjerednikov.

§ 5. Svojih grehov naj se postavno izpovedó sleherni mesec: tudi naj pristopijo k mizi Gospodovi sleherni mesec.

§ 6. Tretjerednike duhovskega stanu, ki molijo vsaki dan brevir, ne zavezujemo v tem oziru k ničemur drugemu. Svetovni ljudje, ki ne opravljajo brevirja ali Marijinih molitev, imenovanih navadno mali oficij Bl. Device Marije, naj molijo sleherni dan, če niso po bolezni zadržani, dvanajstkrat Oče naš, Češčena Marija in Čast bodi Bogu.

§ 7. Kdor ima pravico zato, naj ob svojem času glede premoženja svojega naredi oporoko.

§ 8. V domačem življenji naj si prizadevajo drugim dajati dober zgled: pospeševati pobožnost in vse, kar je dobrega. Knjig ali časopisov, po katerih se je bati pogube čednosti, naj ne puste prinašati v hišo, in naj ne dovolijo, da bi jih brali njih podložni.

§ 9. Skrbno naj gojijo blagovoljno ljubezen med seboj in do drugih in naj skrbé, kjer jim je mogoče, da se poravnajo prepiri.

§ 10. Razen v potrebi, naj nikdar ne prisegajo. Nesramnega govorjenja in nespodobnih šal naj se varujejo. Zvečer naj se izprašajo, ali so kaj takega nepremišljenega storili: če so storili, naj greh s pokoro popravijo.

§ 11. Kdor lahko more, naj bo sleherni dan pri sv. maši. K mesečnim

shodom, ki jih bo sklical predstojnik naj prihajajo.

§ 12. Vsak po svoji moči naj nekoliko skupaj zloži, da se podpirajo vbožnejši iz števila udov, ali da se skrbi za čast božje službe.

§ 13. K bolnemu tovarišu naj predstojniki ali sami gredo, ali naj koga pošljejo, da bo izpolnil dolžnost ljubezni. Ravno ti naj v nevarni bolezni opominjajo in prigovarjajo, da naj bolnik o pravem času skrbi, da se z Bogom spravi.

§ 14. K pogrebu umerlega tovariša naj pridejo udje tistega kraja in ptuji (ki so ravno tam), in naj molijo skupno za nebeško tolažbo ranjkega Marijine molitve, ki jih je vstanovil oče Dominik, to je, Rožnega venca

tretji del. Mašniki naj med sv. mašo, svetovni ljudje pa, ako mogoče, stopivši k mizi Gospodovi, pobožno molijo za večni mir pokojnega brata.

Poglavje III.

O službah, o nadzorovanji in o vodilu samem.

§ 1. Službe naj se oddajajo ob shodu udov, in sicer naj bodo triletne, Nihče naj se jih brez pravičnega vzroka ne brani, nihče jih ne opravljaj nemarno.

§ 2. Oskerbnik, ki se imenuje vizitator, naj pridno preiskuje, ali se izpolnjujejo postave. Zatorej je dolžan vsako leto, tudi večkrat če bo treba, obiskati kraje, kjer so udje, in klicati jih na shod, h kateremu so zavezani

priti vsi predstojniki in vsi udje. Ako vizitator opomni, ali mu kaj v zveličavno pokoro naloži, naj ta to ponižno sprejme ter se ne brani zadostiti.

§ 3. Vizitatorji naj se volijo iz prvega reda frančiškanskega ali pa iz tretjega regularnega reda; določili jih bodo kustosi ali gvardijani, ako se za to naprosijo. Neduhovnim možem bodi služba vizitatorja prepovedana.

§ 4. Udje, ki so nepokorni in slabega obnašanja, naj se dvakrat in v tretje opominjajo na dolžnosti; ako ne bodo pokorni, naj se izključijo iz Reda.

§ 5. Ako bi se kdo v teh postavah kaj pregrešil, naj ve, da nima vsled tega nobenega zadolženja, izvzemši, to, kar je po božjih ali cerkvenih postavah vže tako zapovedano.

§ 6. Ako kdo iz veljavnega in pravičnega vzroka ne more izpolnjevati kakega poglavja te postave, je dovoljeno oprostiti ga v tisti reči, ter jo modro zameniti. K temu naj imajo pravico redni predstojniki frančiškanski Prvega in Tretjega Reda, kakor tudi gori omenjeni vizitatorji.

Iz tega vodila se razvidi, da imajo tretjeredniki ta opravila:

Vsaki dan:

- 1.) Pobožno naj molijo pred in po jedi.
- 2.) Naj opravljajo dnevnicе Matere božje, ali pa dvanajstkrat oče naš, češena Marija in čast bodi Bogu.
- 3.) Če morejo, naj bodo pri sv. maši.

4.) Zvečer naj izprašujejo svojo vest. Za grehe med dnevom storjene naj se skesajo, in jih poravnajo s kako primerno pokoro.

Vsaki mesec :

1.) Bratje in sestre naj vredno prejmo zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa.

2.) Naj pridejo k shodu, kedar jim ga predstojnik napove.

3.) Pri tem shodu naj darujejo po svoji moči, zato, da se zamore služba božja z dostojno častjo opravljati, in da se podpirajo revni, posebno pa bolni udje.

Vsako leto :

Bratje in sestre naj se postijo ta dan pred praznikom brezmadežnega

spočetja Device Marije, in pred praznikom sv. očeta Frančiška.

Vselej pa:

- 1.) Naj nosijo škapulir in vervico.
- 2.) Naj izpolnjujejo božje in cerkvene zapovedi in naj zadoste za prestopke, kakor jim je naloženo.
- 3.) Varujejo naj se v obleki vsake prevzetnosti; svojem stanu primerno naj se oblačijo.
- 4.) Izogibajo naj se z vestno skerbijo plesov, nespodobnih gledaliških iger in poedin.
- 5.) Vsigdar naj poznajo v jedi in pijači pravo zmernost.
- 6.) Doma in v obhoji z drugimi ljudmi naj dajejo lep izgled. Koliker morejo, store naj dobrega. Pohujšljivih

knjig in časnikov naj sami ne bero, in naj tudi svojim podložnim tako branje prepovedo.

7.) Ker brez prave ljubezni nikoli ni resnične pobožnosti, zato naj gojijo ljubezen med seboj in do družih. Kjer le morejo naj poravnajo prepire.

8.) Prisega jim je le v sili ali potrebi privoljena. Z vso skerbijo morajo se varovati preklinjevanja, nesramnih pogovorov in nespodobnih šal.

9.) Kadar kaki ud tretjega reda umerje naj pridejo udje tistega kraja; pa tudi vnanji udje, ako so ravno blizo k pogrebu. Pri pogrebu molijo naj tretji del sv. rožnega venca za dušni blagor umrlega uda. Mašniki naj se spominjajo rankih pri sv. maši; svetni ljudje pa posebno takrat, kedar pristopijo k mizi Gospodovi.

Vsim tretjerednikom, kateri imajo kaj več premoženja se naklada dolžnost, da naredijo oporoko, — testament.

Kazalo odpustkov in pravic.

Poglavje I.

O popolnih odpustkih.

Vsi tretjeredniki obojega spolo, ki po krščanskem obredu izpovedo svoje grehe, ter sveto obhajilo prejmejo, imajo pravice popolni odpustek zadobiti ob tu naštetih dneh in priložnostih.

1. Ta dan, kadar vstopijo.
2. Ta dan, kadar obljube store.
3. Ta dan, kadar se zbero k mesečni pridigi ali posvetovanju, ako katero cerkev ali očitno kapelo pobožno obišejo in po navadi molijo za potrebe vesoljnega krščanstva.
4. vinotoka, na god očeta Frančiška, zakonodajavca: 12. velikega serpana, na god device Klare, zakonodajavke; 2. velikega serpana, na praznik Marije

kraljice angelov, zavoljo posvečenja njene velike cerkve; ravno tako ta dan, ko se obhaja vsakoletni praznik tistega svetnika, v čigar cerkvi je sedež tovarištva, ako to cerkev v ta namen obišejo in po navadi molijo za potrebe krščanstva.

5. Enkrat vsaki mesec, tisti dan, kadar je kateremu ljubo, ako obišejo v ta namen katero cerkev ali očitno kapelo, ter tam nekoliko časa molijo po namenu papeževem.

6. Kolikorkrat, hrepeneči po poboljšanju, delajo osemdnevne duhovne vaje.

7. V smertni uri, ako pobožno izgovore sveto ime Jezusovo, ali z ustmi, ali pa, če ne morejo več govoriti, v sreč. Ravno to pravico uživajo tudi, ki nezmožni spovedati se in sprejeti sveto obhajilo, obude v sreč popolno kesanje čez svoje grehe.

8. Dvakrat v letu, ko dobivajo papežev blagoslov, ako molijo nekoliko po namenu papeževem; tako tudi, pod ravno to pogodbo tisti, ki dobijo tako imenovano odvezo, to je, blagoslov ob tu naštetih dnevih:

I. Na dan rojstva Gospoda našega Jezusa Kristusa; II. na praznik vstajenja Gospodovega; III. Binkoštno nedeljo; IV. na praznik presvetega Sreča Jezusoviga; V. Brezmadežnega spočetja Bl. Marije Device; VI. sv. Jožefa ženina, 19. sušca; VII. vtisnjenja presvetih ran očeta Frančiška, 17. kimovca;

VIII. Ludovika, kralja francoskega, nebeškega patrona tretjerednikov, 25. vel. serp.; IX. Elizabete Ogerske, 19. listopada.

9. Tudi zadobijo enkrat na mesec tisti, ki molijo petkrat O č e n a š, Č e š č e n a M a r i j a in Č a s t b o d i B o g u za potrebe sv. cerkve, enkrat pa po namenu papeževem vse tiste pravice v odpuščenje svojih grehov, ktere vživajo tisti, ki obiskujejo s pobožnim srcem ali postaje v Rimu, ali pa romajo k porcijunkuli, k najsvetejšim krajem Jeruzalemskim in k cerkvi sv. aposteljna Jakoba v Komposteli.

10. Tiste dni, ko so v rimskih mašnih bukvah zaznamovane postajne prošnje, more zadobiti sleherni tretjerednik v cerkvi ali kapeli, v kateri je ustanovljeno tovarištvo ako jo pobožno obišče in po navadi moli za potrebe sv. cerkve, vse pravice in duhovne milosti, ktere vživajo v Rimu Rimljani ali ptujci.

Poglavje II.

O nepopolnih odpustkih.

1. Sleherni tretjerednik eniga ali družega spola, ki obišče cerkev, ali kapelo, v kateri je ustanovljeno tovarištvo, in tamkaj k Bogu moli za potrebe sv.

cerkve, zadobi odpustek sedem let in sedemkrat štideset dni na dan, ko so bile očetu Frančišku čudežno vtisnjene svete rane, na praznik svetih Ludovika kralja, Elizabete Ogerske, Margarete Kortonske, in drugih dvanajst dni, ktere si izvoli, ter jih potrdi redovni predstojnik.

2. Kadar so pri sv. maši ali drugih duhovnih opravilih, ali na shodih tovarišev očitnih in zasebnih, kadar uboge prenočujejo: zaprtije poravnajo ali skrbé, da se poravnajo: kadar gredo k sveti procesiji: kadar spremljajo sveti zakrament, ali če tega storiti ne morejo, pri znamenji se zvonom enkrat molijo Oče naš in Češčena Marija; kadar molijo pet očenašev in češčena marij za potrebe sv. cerkve ali pa za dušni mir ranjkih tovarišev tretjerednikov, kadar spreobernejo koga, ki je bil zašel v pregrehe; kadar podučujejo ktereга v božjih zapovedih in drugih rečeh, potrebnih k zveličanju; ali kadar store kako druga taka dela ljubezni za vsakokrat in za vsako tako dobro delo morejo zadobiti odpustek 300 dni.

Vse te zgoraj omenjene popolne kakor nepopolne odpustke morejo tretjeredniki obrniti tudi v prid vernih duš v vicah.

Poglavje III.

O pravicah.

1. Mašniki, ki so v tretjem redu, imajo pravico privilegiranega altarja trikrat v vsakem tednu, kjer koli mašujejo, da le niso dobili enake pravice za kateri drugi dan.

2. Kdor mašuje za dušni mir ranjkih tovarišev tretjerednikov, ima vselej in kjer koli pravico privilegiranega altarja.

Kazalo rimskih postaj in dotičnih odpustkov.

1. — Prvega prosinca (januvarja) obrezovanje in šestega prosinca, razglašenje Gospodovo: odpustek 30 let in 30 kvadragen.

2. — Tri predpepelnične nedelje, imenovane po latinsko Septuagezima, Seksagezima in Kvinkvagezima: odp. 30 let in 30 kvadr.

3. — Pepelnično sredo; odp. 15 let in 15 kvadr.

4. — Četrto postno nedeljo: odp. 15 let in 15 kvadr.

5. — Oljično ali cvetno nedeljo: odp. 25 let in 25 kvadr.

6. — Veliki četrtek: popolni odpustek.

7. — Veliki petek in velika sabota: odp. 30 let in 30 kvadr.

8. Druge dni štiridesetdanskega posta, ob praznikih in delavnikih, kakor tudi kvaterne dni tega posta: odp. 10 let in 10 kvadr.

9. — Velikonočno nedeljo: popolni odpustek.

10. — Druge dni med velikoncčno osmino z belo nedeljo vred: odp. 30 let in 30 kvadr.

11. — Na sv. Marka evangelista dan in tri dni procesij križevega tedna, odp. 30 let in 30 kvadr.

12. — Vnebohod Gospodov: popolni odpustek.

13. — Saboto pred binkoštni: odp. 10 let in 10 kvadr.

14. — Binkoštno nedeljo: odp. 30 let in 30 kvadr.

15. — Druge dni med binkoštno osmino do sabote: odp. 30 let in 30 kvadr.

16. — Kvaterno sredo, petek in sabota meseca kimovca (sept.) odp. 10 let in 10 kvadr.

17. — Prvo, drugo in četrto adventno nedeljo: odp. 10 let in 10 kvadr.

18. — Tretjo adventno nedeljo: odp. 15 let in 15 kvadr.

19. — Kvaterno sredo, petek in saboto v adventu: 10 let in 10 kvadr. odp.:

20. — Sveti večer, sveti dan, pri prvi sveti maši o polunoči, in pri drugi ob zori: odp. 15 let in 15 kvadr.

21. — Sveti božični dan: popolni odpustek.

22. — Praznik sv. Štefana, sv. Janeza evangelista in nedolžnih otročičev: odp. 30 let in 30 kvadr.

23. — Sv. Oče papež Leon XII. so vrh tega podelili odpustek 40 let in toliko kvadragen vsem vernim, kolikrat v štiridesetdanskem postu skesani obiščejo cerkev, kjer je postaja (28. svečana 1827).

Opomniti se pa mora, da je treba opraviti spoved in sv. obhajilo, kadar se hoče dobiti popolni odpustek.

Odpustek gotovega števila let, tednov ali dni pomeni le okrajšanje časa pokore, ki je bila prepri-

sana v prvih stoletjih sv. cerkve, ne pa odpuščanje kazni v vicah, katero odpustiti ali skrajšati moramo prepustiti le usmiljenju božjemu in njegovi previdnosti.

Sé številom let papeži navadno sklepajo toliko kvadragen. Ta beseda pomeni štiridesetdasko cerkveno kazen po ostrih predpisih stare cerkve. Odpustek 10 let in 10 kvadragen pomeni toraj odpuščanje časne kazni, ki je enaka cerkveni pokori 10 let in 10 štiridesetdaskih postov. Cerkvena pokora se je navadno začela s pepelnico s tem, da se je dotični grešnik izločil iz cerkve, in se je končala se slovesnim sprejemom in podeljenem sv. obhajila veliki četrtek. Če je bila predpisana le ena kvadradena, dobil je spokornik enkrat na dan kruha soli in vode, le če je bil prav slaboten, dovoljeno mu je bilo trikrat na teden sočivje jesti. Ako je imel kdo več kot eno kvadradeno prestati, se je moral s početkom druge kvadradene postiti ob kruhu, soli in vodi v pondeljek, sredo in saboto; druge dni tedna smel je jesti sočivje in enkrat na dan piti pijačo iz pšenice in ječmena; ob nedeljah je smel vse vživati razen vina in mesa. S tem ostrim postom je pa bilo sklenjeno še veliko drugih pokoril, poniževanj in zatajevanj.

O sprejemu.

Duhovnik vpraša prosivca:

Kaj želiš? in ta odgovori:

Oče ponižno prosim obleke spokornega tretjega reda, da z njo lažje dosežem večno zveličanje.

Za obljubo ali profes.

Po dokončanem letu poskušnje se stori obljuba ali profes. — Novince (novinka) naj prinese seboj križ, ktereга mu (jej) duhovnik k sklepu poljubiti dá. Škapulir z vervico prepasan naj ima, ako je mogoče vrh vnanje obleke, kakor na dan sprejema.

Duhovnik vpraša novince:

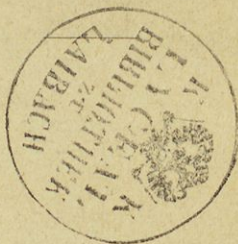
Brat ali sestra (redovno ime) kaj želiš?

Odgovor:

Oče, prosim, da bi bil (bila) pripuščen (pripuščena) k sveti obljubi v tretjem redu svetega Frančiška, da v njem do smrti Bogu služim.

Na to sledi obljuba tako-le :

Jaz N. obljubim vpričo Boga vsega-mogočnega, na čast brezmadežni blaženi Devici Mariji, svetemu očetu Frančišku, in vsim svetnikom, ves čas svojega življenja spolnovati zapovedi božje in vodilo tretjega reda vstanovljeno od ravno tistega svetega Frančiška, kakor je bilo potrjeno od papeža Nikolaja četrtega in papeža Leona trinajstega; obljubim tudi po volji predstojnika zadostovati za prestopke storjene zoper to vodilo.

COBISS

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

0000099881

Natisnili J. Blasnikovi nasledniki v Ljubljani.

